

Årsplan for 2. klasse

Skoleåret 2022-2023

Klasselærere: Elin Dahn og Maren Vesterfjell

Innledning

2. klasse på Steinerskolen er et år for lekende læring og lærende lek. Gjennom lange hovedfagsperioder får elevene mulighet til å fordype seg i det stoffet de skal møte, og vi skal legge til rette for at alle fag og emner framstår som en helhet – verden henger sammen. Slik blir det rom for å bearbeide ny kunnskap både gjennom fysisk aktivitet og lek, og gjennom kunstneriske uttrykk slik som maling, tegning, musikk og bevegelse. Barna lager sine egne lærebøker, og lærerens muntlige fortelling er utgangspunkt for dette arbeidet. Dagen følger en fast rytme som barna etter hvert blir fortrolige med – helt fra morgenverset som innleder hovedfagstimen, og til avslutningsverset som runder av skoledagen. Alle aktiviteter dette året har til hensikt å skape rammer og form rundt barnas sosiale samspill. Alt som kan gjøre dagen trygg og forutsigbar vil styrke det sosiale livet, og i alle aktiviteter øver barna seg på å bli medspillere i et sosialt fellesskap.

Eventyrene er klassetrinnets hovedtema dette året, for eventyret behandler alle sider ved det menneskelige i arketypiske bilder og formidler visdom uten å være moraliserende. De viser livets store motsetninger og skildrer kampen mellom det gode og det onde – en verden uten mellomstandpunkter, og det ender alltid godt: Våre helter klarer prøvelsene og seirer til slutt, og de gir rike muligheter for å samtale om hva som forløser det gode i verden, som samvittighet, mot, nysgjerrighet, medlidenhet og interesse for andre mennesker.

Praktisk-estetiske tilnærminger til læring, utvikling og fellesskap er sentralt i 2. klasse. Sang er en del av dagsrytmen og tegning er en sentral arbeidsmåte i flere fag. Fagene formtegnning, maling, eurytmi og håndarbeid møter barna ukentlig, og etter hvert vil fløytespill komme inn som en del av skoledagen.

Dette skoleåret er vi ukentlig på tur, enten alene eller sammen med andre klassetrinn. Vi både møter og søker nye utfordringer. I markering av årstidsfestene skapes det sammenheng i tiden - året rammes inn som helhet. Innrammingen av året blir også godt støttet av ukentlige kortimer sammen med 1. klasse hvor vi synger oss gjennom årstidene, høytidene og hverdagene.

Innhold

Norsk (religion og livssyn/naturfag/historie)	4
Matematikk	6
Engelsk.....	8
Tysk.....	9
Kunst og håndverk.....	10
Musikk	11
Eurytmi	12
Kroppsøving.....	13

Norsk (religion og livssyn/naturfag/historie)

Faglærer

Maren Vesterfjell og Elin Dahn

Uketimer/periodeuger

1 uketimer / 22 periodeuger - Turdag 1 gang i uka

Faglig innhold

Fortellerstoff

- Norske folkeeventyr
- Folkeeventyr fra Europa og andre deler av verden
- Naturfortellinger og natursagn
- Skjønnlitterære fortellinger
- Gjenfortelling, samtale, bearbeidelse,
- Natursagn og -fortellinger
- Skjønnlitterære fortellinger fra ulike kulturer
- Fortellinger, dikt og sanger knyttet til årstider og høytider

Muntlig språk

- Samtale om innhold og oppgaver i faget
- Dele erfaringer og opplevelser
- Undring og eksperimentering med språk
- Rim, regler og dikt
- Språkleker
- Regelleker

Skriftlig språk

- Formtegningsøvelser
- Lyd-bokstavforbindelsene
- Tegning og forming av de store bokstavene
- Skrive ord og tekster
- Skrive-leseøvelser

Språkkunnskap

- Fonologisk oppmerksomhet
- Rimord, stavelser/ rytmen i ord

Arbeidsmåter

Læringsprosessen tar utgangspunkt i det rytmiske arbeidet, vi resiterer vers, synger og gjør språkleker. Vi lytter og staver, finner rytmer i språket og gjennomskuer dets kvaliteter. Vi tegner fra eventyrene. Vi benytter metoden "Fra bilde til bokstav" i innlæringen av bokstavene. For systematikk og mengdetrening benytter vi i perioder IMAL-metoden. Vi leser i kor og etter hvert

alene. Vi øver på å vente på tur, gi og ta imot beskjeder, samt å rekke opp hånden i klasserommet. Vi dramatiserer og skal i løpet av skoleåret ha en teaterperiode. Vi har bokstav- og orddiktater. Har samtaler og refleksjoner.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i norsk, religion/ livssyn og naturfag gitt etter 4. Gjennom hele 2. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- Lytte til, gjenfortelle og samtale om fortellinger
- Bearbeide fortelling gjennom tekst, bilde og dramatisering
- Samhandle med andre i øvelser med språk, bevegelse og drama og framføre dikt på bokmål og nynorsk etter minnet
- Delta i samtale om lærestoff og andre temaer; lytte til andre og ta ordet etter tur i samtaler.
- Skrive med funksjonell håndskrift og bruke kunnskap om sentrale rettskrivnings- og tegnsettingsregler i eget skrivearbeid
- Fortelle om egne opplevelser, muntlig og skriftlig
- Utvikle tekster i ulike sjangrer, alene og i samarbeid med andre, og skape tekstsider der bilde og tekst utgjør en helhet
- Lese tekster med vekt på høytlesing som formidling
- Velge bøker ut fra egne interesser og leseferdigheter
- Lese ukjent tekst i samsvar med egen leseutvikling og samtale om lesetekster
- Utforske og samtale om forskjeller og likheter mellom talespråket

Religion og livssyn

- Lytte til og samtale om fortellinger
- Gjenfortelle, lese og samtale om sentrale fortellinger fra Det gamle testamentet Steinerskolens læreplaner Grunnskolen Religion og livssyn 3
- Bruke enkle fagbegreper om ulike fortellinger og kilder
- Gi fortellinger billedlig og tekstlig uttrykk
- Samtale om ulike tradisjoner og innhold knyttet til høytider og andre feiringer
- Sette seg inn i og formidle egne og andres tanker, følelser og erfaringer
- Beskrive og samtale om ulike måter å leve sammen på i familie og samfunn
- Samarbeide med andre i filosofisk samtale

Naturfag

- Mål for opplæringen er at eleven skal kunne bearbeide fortellinger om naturen gjennom gjenfortelling, samtale, tekst og bilde
- Ta del i utforskende turer i skolenære naturområder, beskrive opplevelser og hva de har sett
- Beskrive årstidsvariasjoner i naturen i forhold til dyre- og planteliv
- Følge med på og identifisere månefasene og forholdet mellom solhøyde og dagslengde gjennom året
- Ta ansvar for oppgaver i skolehagen i samarbeid med medelever
- Ta del i lekende utforskning av fenomener som tyngde, tetthet, fart, balanse og varme
- Bruke og beskrive funksjonen til enkle redskaper og verktøy

Historie

- delta i muntlig, skriftlig og praktisk-kunstnerisk bearbeidelse av lærestoffet
- undre seg og dele tanker om verdier og levesett i tidligere tider
- begynne å forstå seg selv i tid og rom gjennom å utvikle kronologiske framstillinger
- samtale om viktige geografiske og historiske forutsetninger for bosetting og næringsliv i nærområdet
- vise kjennskap til tradisjonelle samiske levevis
- bidra med minner fra eget liv eller fra eldre blant familie og venner

Vurdering

Underveisvurdering foregår gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele skoleåret.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Vi benytter IMALs kartleggingsverktøy for lesing og skriving.

Vi har muntlige utviklingssamtaler med foreldre to ganger i året, samt individuelle elevsamtaler

Matematikk

Faglærer

Elin Dahn og Maren Vesterfjell

Uketimer/periodeuker

1 uketime / 17 periodeuker

Faglig innhold

- **Tallforståelse**
- Lekende matematiske aktiviteter
- Telling og bevegelse
- Tallinjen
- Tallkvalitet, tallmengde
- Rytmask arbeid med tall og tabeller
- Enkel regning med de fire regnearter, muntlig og skriftlig.
- Muntlig regnehistorier, regnehistorier, hoderegning og overslag.
- **Formtegnning og geometri**
- Formgjenkjennelse, navn på geometriske grunnformer
- Linjer i variert bevegelse
- Symmetriformer

Arbeidsmåter

- Øve rytmisk telling frem og tilbake
- Tallverdenen oppdages gjennom lek, aktiviteter og undring
- Muntlige regnehistorier
- Bruke konkrete
- Gangetabeller øves gjennom rytmer og telleøvelser.
- Øver på å skrive tallene riktig
- Reflektere over tallenes kvalitet
- Øve den rette og krumme linje
- Grunnleggende geometriske figurer

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i matematikk gitt etter 4. Gjennom hele 2. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i lek og eksperimentering med telling og tabeller
- lage og bruke tallinje for å løse oppgaver
- bruke automatiserte ferdigheter i multiplikasjonstabeller
- utvikle og løse oppgaver i form av hoderegning, muntlige regnehistorier og enkel overslagsregning
- prøve ut og snakke om ulike regnestrategier (algoritmer); øve matematisk språk
- anvende posisjonssystemet og følge reglene (algoritmene) for enkle, oppsatte stykker i de fire regneartene
- delta i aktiviteter og oppgaveløsning med kroppsmål og tidligere tiders mål
- samarbeide om å bruke måleenheter for lengde, vekt og volum (liter) og sammenligne størrelser gjennom praktiske øvelser
- utprøve matematiske oppsett og løsninger på praktiske problemer og ta i bruk enkel praktisk regning knyttet til kjøp, salg, tid og penger
- utforske, tegne og beskrive tallmønstre og sammenhenger mellom tabeller
- utforske og beskrive sammenhenger mellom de fire grunnleggende regningsartene
- utvikle og sammenligne symmetri- og speilformer, linjeborder og ikke-figurative former
- kjenne igjen, tegne og navngi enkle geometriske grunnformer
- utvikle enkel statistikk knyttet til måling og praksisnære situasjoner

Vurdering

Underveisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele året.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Vi har muntlige utviklingssamtaler med foreldre to ganger i året, samt individuelle elevsamtaler.

Vi kartlegger symbol og mengde på en systematisk måte.

Engelsk

Faglærer

Elin Dahn og Maren Vesterfjell

Uketimer/periodeuker

2 uketimer

Faglig innhold

Språk og kommunikasjon

- Vers med engelsk lydinventar og intonasjon
- Lek med språk, miming, kroppsspråk, dramatisering
- Samtaleøvelser, talemåter og faste uttrykk
- Hverdagspråk; mønstre for spørsmål og svar
- Klasserommet, skolegården og skolens nære omgivelser
- Farger, kropp, klær, ukedager og årstider
- Tall og telling; rekketall
- Respons på enkle anvisninger

Språk og kultur

- Engelske sangleker, sang og dikt om daglige gjøremål, årstider, vær
- Tradisjonelle fingerleker og vers med bevegelse
- Fortellinger fra muntlig tradisjon
- Regelleker, 'games', fra engelsk tradisjon

Arbeidsmåter

Vi synger og sier rim og regler sammen. Elevene hermer etter læreren, og resiterer små fortellinger og dialoger, og vi samtaler på engelsk. Vi øver skuespill på engelsk, og vi leker engelske sangleker og ringleker.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i engelsk gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 2. klasse vil vi arbeide mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutningen av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i felles arbeid med resitasjon, språkleker og dramatisering
- eksperimentere med å bruke miming og kroppsspråk som språkstøttende uttrykk
- lytte til og etterligne engelsk intonasjon og uttale
- ta i bruk kjente ord og uttrykk i samtaler knyttet til nære omgivelser og egne opplevelser
- stille spørsmål og svare på spørsmål om kjente temaer
- gi og utføre instruksjoner på engelsk
- lytte til og vise forståelse for betydningen av ord og uttrykk i kjente sammenhenger
- bruke bilder og konkreter som støtte for å forstå og lære ord
- beskrive motiver og gjenstander på bilder
- delta i engelske regelleker og i arbeid med dikt og sangleker
- lytte til fortelling og uttrykke seg på engelsk i samtale om fortellinger
- bruke faste høflighetsuttrykk og dagligdagse uttrykksformer

Vurdering

Underveisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele året.

Muntlig utviklingssamtale med foreldre to ganger i året, og samt individuelle elevsamtaler.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Tysk

Faglærer

Maren Vesterfjell

Uketimer/periodeuker

1 uketime

Faglig innhold

Språk og kommunikasjon

- Vers med lydinventar og intonasjon fra fremmedspråket
- Lek med språk
- Miming, kroppsspråk og dramatisering
- Samtaleøvelser, talemåter og faste uttrykk
- Hverdagsspråk, mønster for spørsmål og svar
- Klasserommet, skolegården og nære omgivelser
- Farger, kropp, klær, ukedager og årstider
- Tall og telling, rekketall
- Respons på enkle anvisninger

Språk og kultur

- Sangleker, regelleker, sang og dikt om daglige gjøremål, årstider og vær.
- Tradisjonelle fingerleker og vers med bevegelse
- Fortelling fra muntlig tradisjon

Arbeidsmåter

Vi synger og sier rim og regler sammen. Vi leker tyske sangleker og enkle leker med dialog etter mønster.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i tysk gitt etter 4. Gjennom hele 2. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne

- delta i felles arbeid med resitasjon, språkleker og dramatisering
- eksperimentere med å bruke miming og kroppsspråk som språkstøttende uttrykk
- lytte til og etterligne språkets intonasjon og uttale
- ta i bruk kjente ord og uttrykk i samtaler knyttet til nære omgivelser og egne opplevelser
- stille spørsmål og svare på spørsmål om kjente temaer
- utføre og gi instruksjoner på målspråket
- bruke bilder og konkrete objekter som støtte for å forstå og lære ord
- beskrive kjente motiver og gjenstander på bilder
- lytte til kjent fortelling og prøve å uttrykke seg på målspråket i samtale om fortellinger
- bruke faste høflighetsuttrykk og dagligdags uttrykksformer

Vurdering

Underveisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele året.

Muntlig utviklingssamtale med foreldre to ganger i året, og samt individuelle elevsamtaler.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Kunst og håndverk

Faglærer

Elin Dahn og Maren Vesterfjell

Uketimer/periodeuker

2 t. håndarbeid / 1 t. maling / 1 t. formtegning / tegning i hovedfag

Faglig innhold

- **Linje**
  - Rett og krum linjes grunnelementer, sirkel kors og beslektede grunnformer
  - Formdannelse av bokstavtegn
  - Egne billedlige uttrykk for fortellinger og fagstoff
- **Farge**
  - Ikke figurativt og forsiktig figurativt maleri
- **Form**
  - Tvinner vennskapsbånd av ull
  - Strikker bjellesau og andre dyr
  - Vever forskjellige små gjenstander
- **Materialer og teknikker**
  - Utvikle ferdigheter med å strikkepinne, veve og enkel søm.

Arbeidsmåter

Vi tegner, maler, strikker, fletter og modellerer.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i kunst og håndverk gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 2. og 3. klasse vil vi jobbe mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutning av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- tegne enkle grunnformer som sirkel, trekant, firkant og stjerne
- skape enkle former som border, spiraler og speilinger
- bruke faste mønstre for skrijving av bokstavene og for sammenhengende håndskrift
- skape egne tegneriske uttrykk for fortellinger og erfaringer
- bruke grunnfargene i enkle akvarellmalerier og blande dem i ulike valører
- forme tredimensjonalt i ulike materialer som for eksempel bivoks, leire, tekstiler, papir
- ta del i arbeid med grunnelementer i enkle byggeprosesser
- ta i bruk prinsippene for karding, spinning og/eller toving
- beherske strikking, hekling, veving, fletting og enkel håndsøm

Vurdering

Undervisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele året.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Vi har muntlige utviklingssamtaler med foreldre to ganger i året, samt individuelle elevsamtaler.

Musikk

Faglærer

Maren Vesterfjell og Elin Dahn

Uketimer/periodeuker

Kor 1 t. i uka / hovedfag

Faglig innhold

- Pentatone sanger tilknyttet årstid og høytid
- Barnesanger fra Norge og andre land
- Rytme- og sangleker med bevegelse
- Pentatont fløytespill
- Rytmeøvelse med utgangspunkt i klapp og tramp

Arbeidsmåter

Elevene deltar i perioder i kor sammen med 3. og 4. klasse, samt med 1.klasse hele året. Klassen synger sammen med lærerne. Vi spiller pentaton fløyte, klapper, tramper rytmer og gjør bevegelser til sanger.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i musikk gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 2. klasse vil vi arbeide mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutningen av 4. klasse. Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- Imitere enkle rytmer og melodier
- Delta i et variert repertoar av sanger, sangleker og rytmisk språk
- Delta i framføring med sang, samspill og bevegelse
- Lage og spille enkle melodier på et instrument sammen med lærer
- Delta i å utforme og utføre små stykker med tale, sang, bevegelse og spill

Vurdering

Underveisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning.

All aktivitet der barnet medvirker vil kunne gi informasjon om barnets utvikling på forskjellige områder, og i samspillet mellom lærer og elev foregår det en kontinuerlig vurdering, som for barnet vil oppleves som en naturlig del av samspillet.

Vi har muntlige utviklingssamtaler med foreldre to ganger i året, samt individuelle elevsamtaler.

Bevegelseskunst (Eurytmi)

Faglærer

Maren Vesterfjell og Tiina Ulén

Uketimer/periodeuker

1 time pr uke

Faglig innhold

- Eventyr, vers og små musikkstykker med eurytmiske bevegelser.
- Enkle koreografier med den rette og krumme linje.
- Utførelser av enkle rytmer.
- Bokstavenes bevegelser.
- Geometriske former.
- Øve lytting til motiv, rytme og tonehøyde i enkle melodier.
- Konsentrasjonsøvelser med sammentrekning og utvidelse, både individuelt og som gruppe i en stor ring, fra bevegelse til pauser.

Arbeidsmåter

Vi utfordrer og styrker elevenes evne til innlevelse og til å delta gjennom etterligning. Vi trener bevegelsesferdigheten gjennom lek, improvisasjon og koreografiske former. Vi øver oss i å stå i felles krets. (Alle elevene skal finne sin egen eurytmi-stein som brukes i koordinasjonsøvelser.?) Timene skal preges av at det skal være vakkert, melodøst, lekent og meningsfullt.

Kompetansemål

(etter 4.klasse)

- Bevege seg i et pedagogisk ledet dansende fellesskap.
- Øve trygghet i forhold til egen motorikk og i forhold til krysskoordinasjon.
- Utføre bevegelser til rytmer, motiv og enkle melodier.
- Utføre bevegelser til alfabetets lyder.
- Kontraster i bevegelse som fort – langsom og tung – lett.
- Uttrykke karakteristiske trekk hos ulike skikkelser og hos naturelementer som vind, snøfnugg, blomst og bølge på enkle, lekende måter.
- Utføre former i fellesskap, som sirkel, linje, kurver, firkanter og kroneform.

Vurdering

Som en del av undervisningen blir elevene veiledet på bevegelse, koordinasjon og konsentrasjon, og på den måten er underveisvurderingen en pågående prosess i samtlige timer. Klassen får jevnlig en skriftlig tilbakemelding som helhetlig gruppe som klasselærer kan benytte i foreldresamtaler.

Kroppspøving

Faglærer

Elin Dahn

Uketimer/periodeuker

Turdag 1 dag i uka

Faglig innhold

- Rytmske leke og øvelser; klappeleker hoppetau, paradid.
- Ringleker og sangleker
- Enkle øvelser som stimulerer til kroppslig læring og glede over å være i bevegelse
- Leker og aktiviteter der samspill og samarbeid er viktige faktorer
- Leker og øvelser som styrker elevens fantasi og utforskende holdning til bevegelse.
- Leker som stimulerer kroppsherskelse, impuls kontroll, og opplevelse av retning i rommet: krype, springe, hinke, hoppe, rulle
- Tur i Bymarka og skolens nærområde.

Arbeidsmåter

Vi går på tur med og uten ski. Vi legger til rette for frilek både ute og inne. Elevene deltar i regelleker og natursti. Vi har vanntilvenning.

Kompetansemål

Kompetansemålene for småtrinnet er i kroppsøving gitt etter 4. klasse. Gjennom hele 2. klasse og 3. klasse vil vi arbeide mot disse målene, slik at det er mulig å nå dem ved avslutningen av 4. klasse.

Mål for opplæringen er at eleven skal kunne:

- bruke kroppen i lek og skapende virksomhet, alene og sammen med andre
- følge reglene for leker og andre bevegelsesaktiviteter etter instruksjon fra lærer eller medelever
- ta i bruk kroppens koordinasjonsevne og bevegelighet gjennom basisferdigheter som å hoppe, hinke, løpe, krype, satse og lande
- øve og mestre grunnleggende svømmeferdigheter i henhold til nordiske krav
- bruke ball i leker og ballspill; kaste, sprette, ta imot ball
- delta i friluftaktiviteter året rundt, i henhold til lokale muligheter
- kle seg for å være ute i all slags vær og i ulike naturmiljøer
- forstå og respektere retningslinjer for å ferdes i nærmiljøet på forsvarlig vis under vekslende årstider
- øve på trygg ferdsel ved vann og å kunne tilkalle hjelp

Vurdering

Underveisvurdering gjennom anerkjennende kommunikasjon og veiledning gjennom hele året.

Muntlig utviklingsamtale med foreldre to ganger i året og elevsamtaler.